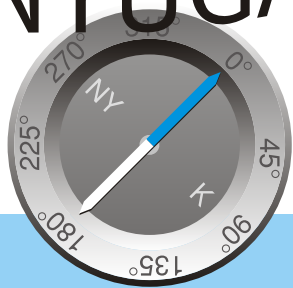

NYUGAT-MECSEKI Tájoló

Bakonya, Boda, Bükkösd, Cserdi, Cserkút, Helesfa, Hetvehely, Kővágószőlős, Kővágótöttös

A térség várja a kutatásokat

Idén már hatodik alkalommal rendezték meg a nyugat-mecseki Tájoló Napot. Az esemény célja most is az volt, hogy a térség lakossága minél többet tudjon meg hazánk radioaktív hulladék-kezelésének programjáról, így a Boda környékére tervezett nagy aktivitású tároló elképzeléséről. A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. (RHK) és a Nyugat-mecseki Társadalmi Információs Társulás (NyMTIT) által rendezett ismeretterjesztő programokon idén is nagy volt az érdeklődés, és a térség képviselői egyértelműen jelezték, hogy már várják a tudományos kutatások folytatását.

Idén is a sajtótájékoztatóval kezdődött a nap

Amint az köztudott, Boda környékén már a kilencvenes években is folytak a kutatások egy nagy aktivitású hulladéktároló létesítésének lehetőségéről. A szakemberek az itt található kőzetet találták a legalkalmasabbnak a további vizsgálatokra, és éppen ezek a munkálatok teremtették meg a lakosság tájékoztatásának igényét. Ezt a feladatot az RHK Kft. és a térség településeit tömörítő NyMTIT közösen látja el, ebben a társadalmi és szakmai párbeszédben az immáron hatodik alkalommal megrendezett Tájoló Napnak is fontos szerepe van.

A hagyományoknak megfelelően, Dr. Hegyháti József, az RHK Kft. ügyvezető igazgatója, és Kovács Győző, Boda polgármestere, az NyMTIT elnöke köszöntötte az ismeretterjesztő program

vendégeit. Dr. Hegyháti József kiemelte, hogy továbbra is a nyílt társadalmi párbeszéd híve, és mindig örömmel látogat olyan helyre, ahol elfogadják, elismerik a társaság munkáját. Beszámolt arról is, hogy a Tolna megyei Bataapátiban működő kis és közepes aktivitású tároló már közel egy éve fogadja a paksi hulladékot, és az ott szerzett tapasztalatokat is hasznosítani tudják majd a bodai projekt kapcsán. Ha a költségvetés is engedi, jövőre folytatják a kutatásokat a térségben, hogy információt gyűjtsenek egy föld alatti kutatólaboratórium településének kiválasztása céljából. Az is elhangzott, hogy kisebb, úgynevezett „sekélyfúrások” jelenleg is zajlanak a területen. Ezek 50, illetve 100 méter mélyre hatolnak be a talajba, hogy földtani kutatásokat és vízföldtani monitoringot tudjanak végezni a szakemberek.

(Folytatás az 5. oldalon)

A J Á N L Ó

Csikrákosi látogatás

Szeptember 5. és 9. között az erdélyi partnertelepülés, Csikrákos falunapi rendezvényein, valamint a templom védőszentjének tiszteletére rendezett búcsún vendégeskedett Boda község képviselőtestülete.

3. oldal

Megújult az RHK honlapja

Az RHK Kft. már 10 éve rendelkezik saját honlappal, és az idő most érett meg arra, hogy haladva a kor vívmányaival és az olvasók igényeivel, egy megújult elektronikus felülettel várja a társaság az érdeklődőket.

4. oldal

Megérkezett a Paksi Atomerőmű tájékoztató kamionja

Október 3-án Bodán, a Tájoló Napon mutatkozott be a Paksi Atomerőmű Zrt. tájékoztató kamionja, amely az atomerőmű bővítését megalapozó Lévai Projekt keretében, itt kezdte meg országjáró körútját.

6. oldal

Csak a Nap süssön...

Egyre hatékonyabb módszerek vannak a napenergia hasznosítására, de továbbra is az atomerőművekben előállított energia a legtisztább és legolcsóbb energia komponens.

7. oldal

Egészségnap Bakonyán

A nők egészségét, életét veszélyeztető betegségek egyik legveszélyesebbike a mellrák. Nem véletlen tehát, hogy a nyugat-mecseki térségben is erős civil összefogás áll az „Egyenlő eséllyel a rák ellen” program mellé, hogy a leghátrányosabb helyzetű kistérségeken élő asszonyok is részesülhessenek emlőszűrésben és felvilágosításban.

8. oldal

BAKONYA

A Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány, a CÉDE pályázat, és önerő segítségével kiszélesítik a Bakonyát Kővágóottóssal összekötő utat kb. 3 millió Ft értékben. A meglévő úttest mindkét oldalát 80 cm-rel növelik meg. A beruházás átadási határideje: október 15.

BODA

A Nemzeti Civil Alapprogram (NCA) pályázati lehetőségeinek megfelelően, egyesületenként 200 000 Ft támogatásban részesült a Mecsekalja Horgász Egyesület, a Bodai Sport Egyesület, valamint a Bodai Polgárőr Egyesület. Az egyesületek a pályázat során elnyert összeget a működésre használhatják fel.

A Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács (DDRFT) pályázatán 3 000 000 Ft értékű pályázati forrást nyert az önkormányzat a faluház vizesblokkjának felújítására.

Augusztus 22-én rendezték meg a bodai szabadidőparkban és a sportpályán a IX. Megyei Polgárőr Sportnapot. A rendezvényen 30 Baranya megyei egyesület polgárőrei és családtagjaik vettek részt, mintegy 800 fővel. A jó hangulatú eseményen a polgárőrök egyebek mellett asztalitenisben, labdarúgásban, horgászatban, lövészetben, főzőversenyben és összetett akadályversenyben mérték össze felkészültségüket és ügyességüket.

BÜKKÖSD

Az eredményes TEKI pályázat forrásának segítségével, közel 1 km hosszan járdaépítésre került sor a községben. Ezenkívül egy traktort is vásárolt az önkormányzat 2,5 millió Ft értékben.

A Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány és a Norvég Alap segítségével elkezdődik az iskola akadály-mentesítése. A munkákat a tervek szerint még az idei évben befejezik, a beruházás várható költsége 21 000 000 Ft.

A Bükkösi Sportegyesület sikeres pályázatának eredményeként az Egészségház teljes akadály-mentesítésére is sor kerülhet az idén.

Befejeződött a sportcsarnok felújítása, amely során pótolták a hiányzó vakolatot, és teljesen újrafestették az épületet. A munkálatok kb. 2,5 millió Ft-ba kerültek, amihez a NOSTRA Cement Kft. anyagi

FALVAK HÍREI

támogatását is felhasználta az önkormányzat.

Az iskola fejlesztése továbbra is kiemelt feladat lesz

CSERDI

A TEKI pályázat segítségével, 13 kamerából álló térfigyelőrendszer kiépítése kezdődött meg a községben. A várható költség kb. 3,5 millió Ft lesz – tájékoztott Bogdán László polgármester. Jelenleg a kameratartó-oszlopok alapozása zajlik, a kivitelező tervei szerint októberben sor kerülhet a próbaüzemre is.

Elkészült a település temetője elé megálmodott harang, amit novemberben, Márton napján szentelnek majd fel ünnepélyes keretek közt. Az 5 méter magas haranglábra egy Erdélyben öntött 1,5 mázsás súlyú harang került.

A közmunkaprogram keretében 26 lakóház felújítására nyílt lehetőség az idén. Sor került a kőművesmunkákra és a

külső homlokzat kifestésére is. A munkákhoz szükséges építőanyagokat a lakók vásárolták meg.

HELESFA

Pályázati pénzből 3-3 pakolóhelyet alakított ki az önkormányzat a sporttelep előtt, valamint a temetőnél, ahol az új kerítés és az új kapu is elkészült. A LEADER pályázat keretében egy EU-s játszótér kialakítását is tervezi az önkormányzat 2 000 000 Ft értékben.

A község északi részén lévő út teljes aszfaltozására kerülhet sor a Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítványhoz benyújtott pályázat elnyerésével – tájékoztatt Gundos Gyula polgármester.

Folytatódik a vasútállomásnál az aszfaltozott járda kiépítése, melynek során 2 db gyalogos híd is kialakításra kerül a Bükkösi-víz és a Malomárok felett. A teljes befejezés 2010-re várható.

Idén is sok minden szépült meg a településen

CSERKÚT

Szeptember 12-én újra útra keltek a helyi nyugdíjasklub tagjai. A mostani úticélok között Somogyvámos, a Krisna-völgy, a kőröshegyi völgyhíd, Andocs, és Igal szerepeltek.

A kőröshegyi völgyhíd szemet gyönyörködtető látványt nyújt

HETVEHELY

Elkészült a helyi óvoda teljes felújítása. Korszerűsítették a fűtést, kicserélték a villamos hálózatot, és 20 m²-rel megnövelték a foglalkoztató helyiségeket.

3,6 millió Ft összeget nyert az önkormányzat a TEKI pályázaton, melyből egy traktort vásárolnak a falugondnoki szolgálat számára, így megkönnyítve annak feladatait.

A település képviselő-testülete nem adja fel annak a lehetőségét, hogy a 2000 lélekszám alatti településekre kiírt szennyvízcsatorna kiépítési pályázaton sikert érjen el. Ennek érdekében újra benyújtották a település pályázati anyagát.

KÖVÁGÓSZÖLŐS

A CÉDE pályázat segítségével, a temetői ravatalozó felújítására és egy vizesblokk kiépítésére is sor kerül még az idén.

A TEUT pályázati pénzből a Petőfi utca burkolatának cseréjére és a vízelvezető árok kiépítésére kerülhet sor.

A DDRFT 10 millió Ft-os támogatásban részesítette a község műemlék templomának felújítási munkálatait. Ezen összeg segítségével a teljes cserépborítást el lehet végezni, de szükség lenne még a gerendák cseréjére is, amihez az önkormányzat további pályázatok elnyerésével szeretne hozzájárulni.

Hamarosan megszépül a műemlék templom is

A Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány pályázatán elnyert 11 millió forintnyi támogatás segítségével, még az idén megvalósulhat az orvosi rendelő teljes akadály-mentesítése. A munkálatok szeptember hónapban kezdődtek.

Szeptember 14-én tartotta soron következő ülését a Nyugat-mecseki Társadalmi Információs Társulás a kövágószőlősi tájékoztató irodában. A megbeszélésen részt vett Buday Gábor, az RHK Kft. tudományos és műszaki igazgatója, valamint Hideg József, a MECSEKÉRC Zrt. vállalati kapcsolatok menedzsere. A napirendi pontok között szerepelt a társulás III. negyedévi gazdálkodása, a németországi tanul-

mányút tapasztalatainak átbeszélése, és az elmúlt három hónap eseményeinek összefoglalója.

KÖVÁGÓTÖTTÖS

A sikeres pályázatoknak köszönhetően több helyen is megkezdődnek a település fejlesztő és szépítő munkálatok, ugyanis még az idén megkötik a szerződéseket az érintett kivitelezőkkel.

Szüreti felvonulást és mulatságot szervezett szeptemberben a Kövágótöttösi Faluszépítő Egyesület, melynek keretében átadták a település legszebb virágos portái címeteket is.

Csíkrákosi látogatás

Szeptember 5. és 9. között az erdélyi partnertelepülés, Csíkrákos falunapi rendezvényein, valamint a templom védőszentjének tiszteletére rendezett búcsún vendégeskedett Boda község képviselő-testülete. A Kovács Győző polgármester vezette küldöttség tagja volt még további öt bodai polgár is.

Szombat délután, több mint 800 km-es, fárasztó utazást követően érkezett meg a kis társaság a Hargita megyében található településre, ahol minden kimerültséget feledtető szívéllyességgel fogadta őket Császár Attila, Csíkrákos polgármestere és a helybeliek. A kölcsönös üdvözlések és egy rövid pihenő után a két képviselő-

testület tagjai megbeszélésre ültek össze. Áttekintették a települések együttműködésének jövőbeni lehetőségeit, a partnerkapcsolat elmélyítésének módját. Mindkét fél kihangsúlyozta annak fontosságát, hogy szorosabb családi kapcsolatok is kialakuljanak a települések között, ami úgy érhető el, hogy a csíkrákosi és a bodai polgárok kölcsönösen vendégül látják egymást. Kovács Győző azt is szorgalmazta, hogy a két község ifjúsági és civil szervezetei között ugyancsak fonódjon szorosabb kapcsolat. A vendéglátók vezetője örömmel fogadta a felvetést, majd ígéretet tett rá, hogy ők is keresik az ehhez hasonló lehetőségeket.

(Folytatás a 8. oldalon)

A csíkrákosiak megismerkedhettek az igazi bodai vegyespörkölttel

Megújult az RHK honlapja

A nyár folyamán – hosszas előkészítő munkálatok után – megújult az RHK Kft. honlapja, amely az www.rhk.hu címen érhető el az interneten. Az év elején ült össze az a csapat, amelyik a térségi társulások, a különböző létesítmények vezetői, valamint a tanácsadók segítségével megalkotta az új honlap felépítésének tervét, hogy a látogatók egy sokkal informatívabb, még több érdekességet bemutató weboldallal találkozhatnak.

Talán az idősebbeknek még idegen az internet világa, de a fiatalok egy jó része már inkább innen gyűjti be információit, mintsem az újságokból. Az RHK Kft. már 10 éve rendelkezik saját honlappal, és az idő most érett meg arra, hogy haladva a kor vívmányaival és az olvasók igényeivel, egy megújult elektronikus felülettel várja a társaság az érdeklődőket.

Ha esetleg otthon nem is, de a falvakban található teleházakban, a kisgyermekektől az idősebbekig mindenki megismerkedhet az internet világával, így a www.rhk.hu weboldallal is. Ezt soha nem elég késő elkezdni...

A nyitóoldalon az RHK mutatkozik be, és a legfrissebb híreket olvashatjuk el, képekkel illusztrálva. A felső menüsorból pedig kiválaszthatjuk, hogy mit szeretnénk megtudni a társaság életéről, munkájáról. Fontos még megemlíteni, hogy a telehely-látogatásokra is innen, a nyitóoldaltól lehet jelentkezni.

A felső menüsorban kiválaszthatjuk, hogy magáról a társaságról, a biztonságról, a létesítményekről, a projektekről, az RHK szolgáltatásairól, vagy éppen a kiadványokról, dokumentumokról akarunk-e többet tudni. Egy-egy ilyen menüpont több aloldalra is átvezet, ezeket akkor tudjuk kiválasztani, ha az egérrel rámegyünk a címre. Vagy itt választjuk ki a kívánt aloldalt, vagy egy klikkeléssel rögtön a menüpont főoldalán találjuk magunkat, ahol baloldalt rajzolódik ki az aloldalak „térképe”.

Például, a Nyugat-Mecsek kapcsán, ha kíváncsiak vagyunk az itt zajló tevékenységekre, a nyitóoldal „Projektjeink” menüpontjából kell kiindulni. Itt megtaláljuk a „Nagy aktivitású hulladékok végleges elhelyezésének előkészítése” alpontot, ahol a projekt történetéről, jövőbeni feladatairól, és azok ütemezéséről is olvashatunk. Emellett a lakossági kapcsolatokról, így a Nyugat-mecseki Társadalmi Információs Társulásról és a Bodai Információs Parkról is itt lehet

tájékozódni. Az aloldalak jobb oldali sávjában mindig a témához kapcsolódó fotókkal találkozhatunk, és ahol ilyen is van, a videókat is itt érdemes keresni.

A honlap természetesen tartalmazza a más weboldalakról már ismerős „kötelező” kellékeket is. Ilyen a „Keresés” funkció, amit minden oldal jobb felső sarkában találunk, valamint a legalul elhelyezett menüsor, a „GYIK”-kel, azaz a Gyakran Ismétlődő Kérdésekkel, a társaság elérhetőségeivel, a törvény által előírt

adatokkal, a nagyon hasznos oldal-térképpel, és az impresszummal.

Az RHK honlapja rendszeresen frissül olyan hírekkel, amelyek a hazai és nemzetközi radioaktív hulladék-elhelyezéssel, az ehhez kapcsolódó fejleményekkel, tudományos programokkal is foglalkozik. Ezenkívül helyet biztosít a társasággal kapcsolatban álló térségi társulások híreinek is, így az NyMTIT fontosabb történéseiről is olvasni lehet a megújult weboldalon.

Érdekes rendszeresen látogatni az új honlapot, sok érdekességgel lehet találkozni

A bodai projekt kapcsán sok ismerős dologgal találkozhatnak majd a nyugat-mecsekiek

A térség várja a kutatásokat

(Folytatás az 1. oldalról)

Dr. Szili Katalin egyértelműen kiállt a projekt folytatása mellett

Évről évre több az érdeklődő az NyMTIT eseményein

A gyermekeknek rendezett játékos szellemi vetélkedőn Bakonya fiataljai diadalmaskodtak

Ragyogó napsütésnek örvezhettek a kulturális program résztvevői

Kovács Győző, az NyMTIT elnöke fontosnak tartotta megjegyezni, hogy a társulás ma már részese a nemzetközi vérkeringésnek, több külföldi szakmai fórumon képviseltetik magukat, és aktívan részt vesznek a GMF (Nukleáris Létesítmények Körüli Európai Önkormányzatok Társulása) tevékenységében. A környék településein tartott közvélemény-kutatás kiemelkedően jó eredményt hozott az NyMTIT elfogadottságáról, a térség lakossága egyértelműen a kutatások folytatásában bízik. Ezt csak megerősíteni tudta Dr. Szili Katalin, az Országgyűlés volt elnöke, aki Baranya megyei képviselőként volt jelen az eseményen. A képviselő asszony a munkahelyteremtésre és a radioaktív hulladékok biztonságos elhelyezésére hívta fel a figyelmet, és véleménye szerint az ide tervezett létesítmény mindkettőt biztosítani tudja majd.

A rendezvényen érdekes előadások hangzottak még el az RHK Kft. új hulladék-elhelyezési programjáról, és a nagy aktivitású radioaktív hulladék-elhelyezés nemzetközi híreiről. Az idei díszvendég a cseh Lumir Nachmilner volt, aki a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (NAÜ) hulladékkezelési főosztályának főmunkatársaként első kézből adott tájékoztatást az európai országokban folyó, nagy aktivitású hulladékkezelési programok helyzetéről, valamint azok lakossági elfogadottságáról. A szakember a Tájéoló Napot megelőzően Pakson járt, ahol egy regionális szemináriumon vett részt, melyen a közép-európai országok radioaktív hulladékaival foglalkozó ügynökségei, továbbá a paksi atomerőmű és az Országos Atomenergia Hivatal munkatársai tanácskoztak.

Bodán, a délelőtti ismeretterjesztő előadások után bemutatták a Paksi Atomerőmű Zrt. tájékoztató kamionját, amely az atomerőmű bővítését megalapozó Lévai-projekt keretében itt kezdte meg országjáró körútját. A Tájéoló Napon a tudományos programok mellett számos kulturális műsor várta a vendégeket, emellett a gyermekeknek szellemi vetélkedőt, a felnőtteknek pedig horgászversenyt is rendeztek. Az idei eseményen is több százan vettek részt, sokan érkeztek a környező falvakból is.

FELHÍVÁS

Megérkezett a Paksi Atomerőmű tájékoztató kamionja

Október 3-án Bodán, a Tájoló Napon mutatkozott be a Paksi Atomerőmű Zrt. tájékoztató kamionja, amely az atomerőmű bővítését megalapozó Lévai-projekt keretében itt kezdte meg országjáró körútját. A kamiont a társaság vezérigazgatója, Süli János mutatta be az érdeklődőknek.

A 2007. július 31-én alakult Teller-projekt keretében a Paksi Atomerőmű Zrt. a Budapesti Műszaki Egyetemmel közösen – felkészülve a parlamenti jóváhagyásra – több kommunikációs tervet dolgozott ki, amely az új atomerőművi blokkok megépítését, valamint az atomerőmű biztonságos, környezetbarát és gazdaságos üzemeltetésének megismerését célozta meg. A Teller-projekt sikeres lezárását jelentő 2009. március 31-i pozitív parlamenti döntést követően megalakuló új projekt (Lévai-projekt) kommunikációs csoportja új kommunikációs eszköz – egy látványos tájékoztató kamion – alkalmazását tűzte ki célul, amely a hagyományos médialehetőségeken túl hatékonyabban juttatja el Magyarország lakossága számára a szükséges információkat.

A tájékoztató kamion feladata, hogy a személyes találkozás lehetőségét kihasználva a lakosságot tájékoztassa, valamint a tájékoztatáson túl lehetőséget is teremtsen a lakosságban felmerülő kérdések megválaszolására, interaktív párbeszéd megvalósítására. A kamionos tájékoztatás célja, hogy az atomerőmű bővítésével kapcsolatos információkat az érintett célközönség közvetlen lakókörnyezetébe vigye, bemutassa az atomerőmű biztonságos működését, valamint a magyar gazdaságra és környezetvédelemre gyakorolt jótékony hatásait. (Pl. csökken az importfüggőség, kevesebb lesz a szén-dioxid-kibocsátás, stb.)

A tervek szerint, a kamion első lépésként a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Társulást (NyMTIT), majd a Társadalmi Ellenőrző és Tájékoztató Társulást (TETT), a Társadalmi Ellenőrző és Információs Társulást (TEIT), a Paks 30 km-es körzetén belüli településeket, végül az Izotóp Tájékoztató Társulást (ITT) településeit látogatja meg. Az előzetes elképzelések szerint 2009. október 3. és december 20. között 33, 2010. január 11. és május 17. között további 61, összesen 94 településre jutna el a kamion.

A települések meglátogatása során a kamion egy központi, jól látható helyen

Kitekintő

Lengyelország megépíti első atomerőművét

A lengyel kormány úgy döntött, hogy két társaságot alakít, melyek megkezdik az első lengyel atomerőművek építésének előkészítését. A két társaság két, a világon vezető technológia alkalmazására készül. A tervek szerint az első atomerőmű kivitelezési szerződését 2013-ban írnák alá, az építés 2016-ban indulna, és 2020-ra lenne kész az első lengyel atomerőmű. Ezt gyorsan, két-három éven belül követné a második, és az elképzelés az, hogy 2030-ig már a harmadik is üzemeljen. A tervezett összkapacitás elérné az 5000 megawattot.

Olaszország 2018-ra visszatér az atomenergia használatához

Az olasz gyáriparos szövetség római konferenciáján bejelentették, hogy 2010-től pályázni lehet atomerőmű létesítésére. A tervezett menetrend szerint az építési munkálatok 2013-ban indulnak és 2018-ra üzembe helyezik az első atomerőművet. A fejlesztési program eredményeképpen az ország áramigényének 25 százalékát nukleáris forrásból fedezik majd, és legkevesebb 30 százalékkal csökken az olasz vállalatok villanyszámlája, mivel az atomenergiából nyert áram olcsóbb lesz.

*Olaszországban már korábban is működtek atomerőművek,
és jól tudják, hogy a jövőben is szükség lesz rájuk*

Bodáról indult országjáró körútjára a tájékoztató kamion

áll meg, majd itt fogadja a település összes intézményének szervezett csoportjait, tágabb értelemben az egész helybeli lakosságot. Az érdeklődőket a helyi önkormányzatok segítségével – előre meghatározott időbeosztás szerint – fogadja majd a kamion. Egy-egy településen minden közintézmény, általános iskola, középiskola, felsőoktatási intézmény, szociális intézmény, társulás vagy szervezet is meghívást kap.

*Hatalmas volt az érdeklődés
a színvonalas mozgókifállításán*

Csak a Nap süssön...

Ha egészen ki lehetne használni a Nap ránc sugárzott energiáját, Földünk mostani teljes energiaigényét ki lehetne vele elégíteni. Ráadásul ez az üzemanyag ingyenes, évmilliárdokig sem fogy el, és se olajsejkek, se diktátorok, se terroristák nem zárhatják el előlünk. A baj csak az, hogy a napenergia hasznosítása nem egyszerű, ezért világszerte nagy erővel kutatják-fejlesztik az új, az eddigi megoldásoknál jobb hatásfokú és olcsóbb megoldásokat.

A legkézenfekvőbb gond amit meg kell oldani, a folyamatosság, hiszen éjszaka nem süt a Nap, ráadásul a Földnek egyszerre csak egy része kap tartós sugárzást. Ezen azonban lehet segíteni különböző energiatárolókkal – igaz, nem olcsón, és sokszor nem is környezetkímélő módon (például akkumulátorokkal). Ám ennél is komolyabb probléma, hogy a fényenergiát közvetlenül villamos árammá alakító *fotovillamos* (FV) eszközök drágák. (Persze, figyelembe véve a folyton emelkedő kőolaj- és földgázárakat, úgy tűnik, a megújuló forrásokból – a Nap mellett a szélből, vízből, tengerhullámzásból, stb. – nyert energia egyre kifizetődőbb). Egyes országokban, ahol magas a napsütéses órák száma (Egyesült Államok, Japán, Spanyolország, stb.), a napenergia költségei már közelítik a hagyományos forrásokból előállított energiáét. Emellett az FV (fotovillamos) eszközök környezetkímélők, mert nem termelnek üvegházhatású gázokat – igaz, gyártásuk és az előállított energia tárolása jelent bizonyos környezetterhelést.

Napjaink legelterjedtebb FV-eszközei szilíciumalapú félvezetők: ezekben a fotonnal való ütközéskor elektron lökődik ki, és az elektronokból keletkezik az áram. Csakhogy a félvezető anyagok különböző nagyságú fotonenergia hatására szaba-

dítják fel az elektront, viszont a napenergia különböző nagyságú és hullámhosszúságú sugarak elegye. Emiatt sok foton-nyaláb a mai módszerekkel nem bírható rá elektron felszabadítására, így a jelenleg használatos FV eszközök hatásfoka alacsony, a legjobbaké is csak 20 százalék körül jár.

Teljesen más és ma még meglehetősen bizarrnak ható megoldást jelentenek a napsugárzás megawattos nagyságrendű hasznosítását ígérő *naptornyok*. Ezeknél a gigantikus építményeknél a Nap járását követő tükrök ezrei vetítik a sugarakat egy koncentrátorra (gyűjtőre), amelyben vizet vagy só-olvadékokat hevítenek. Az így keletkezett gőzt turbinákhoz vezetik, innentől a rendszer hagyományos hőerőműként termel villamos áramot.

A naptornyok már túljutottak a tervezőasztalokon. Ausztráliában például épül egy 50 megawattos erőmű. Ezt eredetileg 200 megawattra tervezték, de ehhez egy kivitelezhetetlen, 1 kilométer (!) magas, 130 méter talp-átmérőjű torony kellene.

A hírek szerint német energetikai óriáscégek hasonló beruházásokat terveznek a Szaharában. Az elképzelés kitűnőnek látszik, elvégre ott van napsütés bőven, és a térség lakatlan. Csak éppen a működéshez szükséges víz hiányzik, ráadásul teljesen új energia-átviteli rendszert (távvezetéseket, kábeleket) is ki kell majd építeni.

Vannak kutatók, akik egyszerűbb és gyorsabban megvalósítható eljárásokat javasolnak, sőt cégek is próbálkoznak ezzel. Izraelben például, ahol lényegében nincsenek energiahordozók, viszont sok a napsütés, nagy erővel kutatják a napenergia hasznosítását. Jóllehet szilíciumban nincs hiány, hiszen itt is rengeteg a homok, gazdaságossági

szempontból itt merőben új utat járnak. Egy jeruzsálemi cég kutatói a napfénygyűjtő kollektorok hordozó üveglapjára, illetve annak széleire szilícium helyett *fém nano* részecskével kevert festéket visznek fel. Állításuk szerint így sokkal nagyobb hatásfokú és a szilíciumosnál kétféle és félszer olcsóbb rendszert működtethetnek. Igaz, ez ma még így is a duplája a hálózathoz nyert villamos energia árának, ám Földünk lakosságának azon hatoda számára, amelyik egyáltalán nem jut hálózati villanyáramhoz, létfontosságúak lehetnek az ilyen helyi, kisebb-nagyobb napkollektoros „erőművek”.

Végezetül még egy dolgot fontos tudni: jóllehet a megújuló energiaforrások, így a napenergia is, egyre fontosabbak, vélhetően a *tömeges* energiaellátást az elkövetkező évtizedekben továbbra is a hagyományos erőművek fogják megoldani. Ezért nemzetközi szakértői elemzések hangsúlyozzák, hogy az atomenergia az egyik legfontosabb energetikai komponens lesz még legalább a század közepéig és valószínűleg azon túl is. Az atomerőművek környezetvédelmi szempontból a legtisztább energiát adják, a legolcsóbban termelnek áramot és az üzemanyag akár több száz évre is elegendő lehet. Nem meglepő tehát, hogy jelentősen megugrott a tervezett vagy építés alatt lévő *reaktorok* száma a világon, miként azt a táblázatunk adatai is mutatják.

Dr. Szentgyörgyi Zsuzsa villamosmérnök,
a Magyar Mérnök Akadémia tagja

Nukleáris reaktorok száma néhány nagy országban, 2009

Ország	Már működő	Építés alatt	Tervezett
Egyesült Államok	104	1	31
Kína	11	14	115(!)
Franciaország	59	1	2
Japán	53	2	14
Oroszország	31	8	36
Ukrajna	15	0	22
India	17	6	38

Forrás: World Nuclear Association

Csíkrákosi látogatás

(Folytatás a 3. oldalról)

Vasárnap reggel az ünnepi szentmisén részt vett Boda küldöttsége is. Az istentisztelet, amelyen közel hatszázan vettek részt, számukra némiképp történeti színezetű is volt, hiszen a ministráns tisztelet betöltő felnőttek régi kort idéző hagyományos ruházatot viseltek. A szentmisét követően a hagyományoknak megfelelően a „prosenciók” – más településekről érkezett zarándokok – kaláccsal és pityókával (helyi pálinkával) kínálták a jelenlévőket.

A hétfő a Hargita hatalmas és vadregényes hegyei közt találta a bodai küldöttséget, amely nem tudott betelni a csodálatos tájjal, a környék növény- és állatvilágával.

A következő reggel a csíkrákosi búcsú forgatagát hozta. Erdélyi szokás szerint a templom védőszentjének tiszteletére rendezett eseményt mindig a szent neve napján tartják, akkor is, ha az hétköznapra esik, jelen esetben keddre. A búcsú kopjafaavatással kezdődött, amit a helyi cserkészcsapat kezdeményezett a település nemrég elhunyt papjának emlékére, ugyanis a tiszteletes sokat tett a településért.

A délelőtti folyamán a küldöttség tagjaiból szakács csapat alakult, hogy a közel 200 résztvevő számára ebédet készítsen: igazi vegyes pörköltet, bodai módra. A jóízű ebéd után Csíkrákos polgárai megköszönthették a tüzes bodai borokat is.

Délután folklórműsort adtak a helybeliek, amelyen fellépett a csíkrákosi Csalogány néptáncgyűttes és a helyi cigány táncscsoport is. A műsor külön érdekessége volt, hogy a táncot hagyományos népviseletbe öltöztve a csíkrákosi iskola tanárai ropták. A délután izgalmat – és nemcsak a bodaiaknak, de a helybelieknek is – igazi kuriózum, az ökörsütés jelentette. Vacsora után a Zanzibár zenekar húzta a talp alá valót.

A visszautazás napján a bodai képviselő-testület még Korondon tett látogatást, ahol a székely népművészet értékeivel ismerkedtek meg. Búcsúzáskor Kovács

A helyieket és a vendégeket egyaránt vonzották a kulturális programok

Egészségnap Bakonyán

A nők egészségét, életét veszélyeztető betegségek egyik legveszélyesebbike a mellrák. Nem véletlen tehát, hogy a nyugat-mecseki térségben is erős civil összefogás áll az „Egyenlő eséllyel a rák ellen” program mellé, hogy a leg hátrányosabb helyzetű kistérségeken élő asszonyok is részesülhessenek emlőszűrésben és felvilágosításban.

A program az idén 25 településre látogat el: szeptembertől Baranya, Somogy, Bács-Kiskun és Csongrád megye apró falvait keresik fel, elsősorban ott, ahol országosan is igen magas a roma lakosság aránya, és a megszűnt uránbányászat, illetve a multinacionális cégek visszavonulása miatt általános a munkanélküliség, ahol a háziorvos csak kéthetente rendel, és a megyeszékhelyre elutazni is igen nagy nehézségekkel jár.

A programhoz kapcsolódóan a „Színes Gyöngyök Délvidéki Roma Nőkért Egyesület”, valamint a bakonyai, a kövágyszőlősi és a kövágóttősi önkormányzatok szervezésében, szeptember 19-én egészségnapot tartottak Bakonyán, a

Pécsi Tudományegyetem szűrőbuszának műszerei, szakemberei segítségével.

Az emlőszűrésen kívül még szemészeti, bőrgyógyászati vizsgálatot, mellkas-röntgent, gyermek-ortopédiai vizsgálatot és tüdőkapacitás-mérést is végeztek a buszban. A jelenlévő polgároknak lehetőségük volt megmérteni vércukor- és koleszterinszintjüket is. Az egészségnap 10 órakor kezdődött, az ingyenes mérések mellett egészségügyi felvilágosítás, kulturális és sportprogramok várták az érdeklődőket.

Nagyon fontos szerepe van az ismeretterjesztésnek

Többféle szűrővizsgálatot is végeztek a szakemberek

Győző polgármester az október 3-i Mediterrán Ősz rendezvénysorozatra, a bodai szüreti fesztiválra hívta meg Csíkrákos képviselő-testületét és a helyi civil szervezetek képviselőit. Császár Attila a csíkrákosiak nevében köszönettel elfogadta a meghívást.

NYUGAT-MECSEKI
Tájéoló
Bakonya, Boda, Bükkösd, Cserdi, Cserkút, Helesta, Hetvehely, Kövágószőlős, Kövágóttősi

KISTÉRSÉGI LAP

Kiadja a Noguchi Porter Novelli
(1054 Budapest, Szabadság tér 7.)
Felelős kiadó a kft. ügyvezető
igazgatója. Szerkeszti
a szerkesztőbizottság.
Készült a Ferling PR Kft.
közreműködésével.
Nyomás: V-TESA Bt.

ISSN 1786-0563